

Antanas ZALANSKAS

Kedro riešutų skonis

Kedrai Lietuvoje praktiškai neauginami, bet tremtiniai gerai prisimena Sibiro kedrynus

Kedras – mūsiškės pušies giminaitis, tik jo spygliai gerokai minkštesni. Skiriasi kedras nuo pušies ir tuo, kad jo žievė kietesnė. Ji iki kraujo pjaustė tremtinių, kurie lipdavo į šį medį riešutų, kojas. Bet labiausiai skiriasi nuo pušies kedro kankorėžiai ir riešutai. Kankorėžiai – kumščio dydžio. Po kiekvienu žvyneliu – du riešutėliai, spalva ir dydžiu primenantys kavos pupeles. Tik drąsūs žmonės lipdavo į kelių dešimčių metrų aukščio medžius. Kopti būdavo sunku – kedrai tik dideliame aukštyje išskleidžia savo šakas. Būtent ant jų augdavo kankorėžiai su riebiais riešutais.

Tačiau į kedrą įlipti būdavo galima tik tuo atveju, jei šalia jo augdavo Sibiro eglė, pichta vadinta – tik iš jos įmanoma perlipti į kedrą. Bijantys lipti į aukštaūgius kedrus pasigamindavo iš rąsto didžiulį plaktuką ir dviese juo

dauždavo kamieną – kankorėžiai nuo tų smūgių krisdavo žemėn. Tačiau didžiausią derlių atnešdavo audra – po jos žemė pasidengdavo kankorėžiais. Juos rinko ir

taigos gyviai, ir žmonės. Pastarieji po audros išeidavo į taigą visai savaitei ir prisirinkdavo maišus riešutų. Kankorėžius apdorodavo vietoje – vėjo išversto kedro kamiene padarydavo kirviu piršto storio griovelius. To-

kius pat griovelius padarydavo ir rankos storumo pagalyje. Tuomet po kedru patiesdavo paklodę ir tais įrankiais susmulkindavo kankorėžius – belikdavo atsijoti riešutus nuo žvynų. Sijodavo per didelį beržo žievės gabalą, kuriame būdavo šautuvo gilze (32 kalibro) iška-potų skylučių.

(keliamo į 4 psl.)

1955 m. Šis vienintelis kelias (Abakanas-Kizylas) jungė Tuvos respubliką su pasauliu. Šalia kelio augo kedrynai

Autoriaus nuotrauka

Vyriausiojo rinkimų štabo posėdis

Spalio 20 d. įvyko išplėstinis LPKTS Vyriausiojo rinkimų štabo posėdis, kurio metu aptarti pasirengimo savivaldybių tarybų rinkimams klausimai. Posėdyje dalyvavo LPKTS tarybos ir valdybos nariai, apskričių koordinatoriai ir savivaldybių tarybų nariai, išrinkti nuo LPKTS, taip pat pirmieji LPKTS sąrašų kandidatai.

Pasitarimo tikslas – suteikti informacijos apie pasirengimą rinkimams. P.Gvazdauskas, LPKTS atstovas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, davė konkrečius nurodymus, ką teks nuveikti skyriams, pateikiant dokumentus rinkimų apygardoms.

Pranešimą politiniais ir organizaciniais klausimais padarė LPKTS pirmininkas P.Jakučionis. Ką jau ne kartą akcentavo savo pasisakymuose, P.Jakučionis ir šį sykį kreipėsi į jaunus žmones, kviesdamas juos aktyviai įsitraukti į Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos veiklą,

ruošiant pamainą garbaus amžiaus žmonėms.

Apie darbą kadenciją baigiančiose savivaldybių tarybose kalbėjo išrinkti nuo LPKTS savivaldybių tarybų nariai: Anykščių - P.Petrylienė, Druskininkų - G.Kazlauskas, Jurbarko - A.Kasiulis, Kalvarijos - B.Kažemėkaitė, K.Rūdos - Z.Mažeikienė, Kauno rajono - I.Remienė, Klaipėdos rajono - Č.Tarvydas, Kėdainių - V.Šležienė, Šilutės - I.Vasiliauskis ir kiti.

LPKTS skyrių pirmininkai, tarybos ir valdybos nariai, apskričių koordinatoriai pasidalijo mintimis, kas atlikta ir ką dar teks nuveikti, kokia taktika vadovautis šiuose savivaldybių tarybų rinkimuose. Kalbėjo V.Kaziulionis (Varėna), R.Paplauskas (Panevėžys), Č.Dirkė (Šiauliai), A.Šimulis (Klaipėda), A.Blažys (Panevėžys) bei kiti.

LPKTS tarybos konferencija įvyks lapkričio 9 d. 11 val.

Mūsų inf.

Žinios iš Seimo

Ingrida VĖGELYTĖ

Seime kairieji mėgaujasi antikonstitucinių įstatymų svarstymu

Kitą savaitę Seime po ilgų debatų ir protestų gali būti priimtas įstatymas, kuriuo iš savininkų bus paimtas nekilnojamas turtas. Paimtas, o ne išpirktas, nes, pasak politikų, kitų metų biudžete nenumatoma skirti lėšų savininkams kompensuoti už jų nekilnojamąjį turtą.

“Kauno dienos” duomenimis, vien Kaune gražintinuose namuose gyvena 1950 nuomininkų šeimų, t.y. apie 6 tūkst. žmonių. Kai kuriais skaičiavimais, suteikus nuomininkams teisę privatizuoti užimamus būstus bei norint kompensuoti teisėtiems savininkams už iš jų atimtą nekilnojamąjį turtą, valstybei reikėtų maždaug 1,5 mlrd. Lt – apie penktadalio valstybės metinio biudžeto. Ne paslaptis, kad tokių didelių pinigų Lietuva neturės dar ilgai. Padėtį Seime mėgins gelbėti buvusiems politiniams kali-

niams ir tremtiniams atstovaujantis Seimo narys P.Jakučionis, kuris užregistravo pataisą, numatančią iš savininkų nekilnojamąjį turtą visuomeninėms reikmėms (t.y. nuomininkams) paimti tik prieš tai už jį teisingai atlyginus, o ne atvirkščiai.

Deja, spalio 22 d. šio įstatymo projekto svarstymas parodė, kad kairioji dauguma tikriausiai neatsižvelgs į buvusių politinių kalinių ir tremtinių atstovo nuomonę ir vykdys antrąją nacionalizaciją.

Pažeidė Seimo Statutą

Piliečių nuosavybės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo preambulės 2, 12, 13, 15, 16, 20 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Seime spalio 22 d. buvo svarstomas neeilinės sesijos metu, kuri buvo surengta priimti kai kuriuos eurointegracinius įstatymus. Šis klausimas Seime buvo svarstytas ir atmetas gegužę,

(keliamo į 3 psl.)

Aktualijos

■ Opozicinių partijų politinio bendradarbiavimo taryba pritarė konservatorių inicijuojamai interpeliacijai sveikatos apsaugos ministrui. Modernių krikščionių demokratų, Centro sąjungos ir Liberalų sąjungos bei Tėvynės sąjungos (LK) atstovai Seime interpeliaciją palaikys.

■ Valstybinio socialinio draudimo fondo (Sodros) direktorius D.Prevelis įteikė atsisistatymo pareiškimą. Tai padarė po pranešimo apie abejotino skaidrumo sandorį dėl Sodros kompiuterių priežiūros.

■ Europos Sąjungos valiuta – euras pripažinta teisėta atsisakymo priemone Lietuvoje. Artimiausiu metu ši valiuta Lietuvoje, šalims susitarus, galės būti naudojama tarpusavio atsiskaitymams tiek grynaisiais, tiek negrynaisiais pinigais.

■ Dar vienas smūgis social-liberalams – iš partijos gretų traukiasi Prienų meras Antanas Gustaitis. Politikas kol kas nenusprendė, kurios partijos sąrašuose dalyvaus savivaldybių tarybų rinkimuose, tačiau prognozuojama, jog tai gali būti Lietuvos liberalų sąjunga (jis pats to nei paneigė, nei patvirtino).

■ Rusijos spaudoje daroma prielaida, kad iš tranzitinio traukinio iššokantys ir prieglobsčio Lietuvoje pasiprašantys čečėnų tautybės piliečiai siekia padėti Lietuvai panaikinti vizų lengvatas kaliningradiečiams bei į šią atkirstą savo šalies dalį per Lietuvą vykstantiems Rusijos piliečiams.

■ Europos Sąjunga pranešė, kad jai pavyko pralaužti ledus derybose su Maskva dėl Kaliningrado eksklavo problemos, kuri gali komplikuoti ES plėtrą. ES lyderiai tiki, kad atitinkamas susitarimas bus pasirašytas per ES ir Rusijos viršūnių susitikimą, kuris įvyks lapkričio 11 d. Kopenhagoje.

■ Rusijos užsienio reikalų ministras I.Ivanovas teigia, kad bevizis režimas su Europos Sąjunga tebėra strateginis Rusijos tikslas. “Šis tikslas užsibrėžtas, ir mes palaipsniui prie jo artėsime”, - sakė Rusijos užsienio reikalų ministras susitikime su žiniasklaidos atstovais.

LR Ministrui Pirmininkui A. Brazauskui
LR finansų ministrei D. Grybauskaitei
LR kultūros ministrei R. Dovydenienei
LR Seimo Biudžeto ir finansų komiteto
pirmininkui A. Butkevičiui

Dėl Tuskulėnų rimties parko

LR Vyriausybė 2002 06 19 nutarimu Nr.932 patvirtino Tuskulėnų rimties parko sukūrimo programą bei jos įgyvendinimo priemones, kuriose remiantis projektine parko statybos pagrindimo medžiaga yra nustatyti darbų etapai ir apskaičiuotas lėšų poreikis – tiek iš valstybės, tiek iš savivaldybės biudžeto.

Seimui pateiktame Valstybės investicijų 2003–2005 metų programos projekte Tuskulėnų rimties parko sukūrimui numatomos skirti lėšos yra 2,4–3 karto sumažintos (2003 m. priemonėse nurodytas lėšų poreikis iš valstybės biudžeto – 2022 tūkst. Lt, investicijų programos projekte numatoma skirti 850 tūkst. Lt; 2004 m. priemonėse – 2080 tūkst. Lt, investicijų programos projekte – 700 tūkst. Lt ir tik 2005 m. numatoma išlaikyti tą patį lygį – 2195 tūkst. Lt). Tokiu būdu investicijų programos projektas garantuoja, kad minėtu Vyriausybės nutarimu patvirtinta Tuskulėnų rimties parko sukūrimo programa ir jos įgyvendinimas bus sužlugdytas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad liks neįgyvendintas pagrindinis pirmojo etapo ir pirmajai svarbos darbas – palaikų palaidojimo vietos (kolumbariumo) statyba ir bus sugriautas kitų darbų eiliškumas bei numatyti terminai.

Suprantama, kad rengiant valstybės ir savivaldybių biudžetų projektą numatomos lėšų sumos yra tikslinamos, tačiau keistai atrodo tokio tikslinimo masteliai. Tuo labiau kad nuo Vyriausybės nutarimo priėmimo tepraėjo 3 mėnesiai.

Būsiu dėkingas, jeigu pavesite išnagrinėti čia iškeltas problemas ir rasti galimybę skirti lėšas nenutolstant nuo Jūsų Vyriausybės patvirtintos Tuskulėnų rimties parko sukūrimo programos.

Su pagarba

Seimo narys
Antanas STASIŠKIS

LPKS vicepirmininkas Adomas Lukaševičius, LPKTB valdybos pirmininkas Vitas Miliauskas, LLKS pirmininkas Jonas Burokas ir LPKTS pirmininkas Povilas Jakučionis kreipėsi į LR Prezidentą, VDU rektorių, VPU rektorių ir LGGRTC gen. direktorę

Dėl prof. Liudo Truskos poelgio

Rugsėjo 11-13 d. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro organizuota istorikų delegacija dalyvavo konferencijoje Varšuvoje "Pasiaprašimo totalitarinėms sistemoms Antrojo pasaulinio karo metu Vilniaus regione". Konferencijoje pranešimą skaitė Vytauto Didžiojo universiteto prof. Liudas Truska. Jis išsakė tokius teiginius: "Kalbama apie lietuvių genocidą, kurio, mano įsitikinimu, nebuvo, nes buvo tik žydų genocidas", "beprasmiškas pokario partizanų karas", "į žydų kraujo jūrą įmerkto tūkstančių lietuvių rankos". Šis istorikas konferencijos dalyviams pristatė Lietuvą kaip karo nusikaltėlių bei kolaborantų, tik ir svajojančių dar kartą nusimaudyti "žydų ir lenkų kraujo jūroje", kraštą. Istorikas savo pranešime net nepaminėjo, kad tūkstančiai lietuvių šeimų rizikavo savo gyvybe slėpdami žydus ir jų vaikus nuo vokiečių nacių teroro, padėjo maistu ir vaistais. Nė viena pasaulio tauta nėra apsidraudusi nuo pavienių asmenų nusikalstamos veikos, už kurios įvykdymą patys nusikaltėliai privalo atsakyti.

Vilniaus visuomeninis tribunolas išnagrinėjęs komunistinio režimo nusikaltimus Lietuvoje dokumentais įrodė, kad komunistai Lietuvoje sunaikino 780 tūkstančių Lietuvos gyventojų, iš jų: 21556 – rezistentai ir jų šeimų nariai, 275697 – išvežti į lagerius ir tremti, 25000 – prievarta paimti į okupacinę kariuomenę ir žuvę fronte, 444000 – repatrijavę ir pasitraukę iš Lietuvos, išvengdami sovietinio smurto ir teroro, 45000 – naciai išžudė Lietuvos piliečių rezistentų – ne žydų tautybės žmonių.

Tai nebuvo akademinis mokslininko pranešimas, o tik pigus ir neatsakingas politikavimas siekiant sukurti šiurpinantį lietuvių tautos įvaizdį pasaulyje, kai Lietuva jau priartėjo prie integracijos į euroatlantines struktūras.

L.Truska, būdamas komunistinės ideologijos šalininkas, sąmoningai šmeižia lietuvių tautą, o svarbiausia, savo melą bruka mūsų akademiniams jaunimui. Jis yra Prezidento paskirtas Nacių ir sovietinio genocido tyrimų komisijos vicepirmininku, dėsto aukštosiose mokyklose ir dar dirba LGGRTC centre, nors ir nepripažįsta lietuvių tautos genocido. (Čekutis R. "Lietuva ir Lenkija: kam priklauso Vilnius", "Atgimimas", 2002 09 21, Voverienė O. "Lietuvos aidas", 2002 10 05, Antikomunistinis kongresas ir tribunolo procesas, V. 2002, p.835)

Lietuvos politinių kalinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, Lietuvos laisvės kovos sąjunga, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga įvertino prof. L.Truskos nuostatus dėl lietuvių tautos genocido ir Lietuvos istorijos klastotes ir mano, kad istorikas neobjektyviai vertina istorinius įvykius ir melagingai juos pristato.

Prašome Lietuvos Respublikos Prezidentą atleisti Liudą Truską iš Nacių ir sovietinio genocido vicepirmininko pareigų, taip pat kviečiame visus aukštųjų mokyklų rektorius ir organizacijų vadovus atsisakyti komunistinio ideologo, šmeižiančio visą mūsų tautą, paslaugų.

Replika

Sąmoningas triukas ar?..

Spalio 16 d. "Kauno dienos" pirmame puslapyje išspausdinta šio laikraščio fotokorespondento E.Katino nuotrauka, iliustruojanti Dainoro Luko parengtą žurnalistinį eksperimentą "Prezidentai už 20 centų". Žurnalistas šaiposi, jog štabų įgalioti asmenys prasidėjus rinkimų maratoniui renka parašus už būsimus prezidentus ir gauna po 20 centų už parašą. Straipsnio autorius paaiškina, jog pretendentų R.Pakso, K.Glavecko, A.Matulevičiaus, J.Petraičio ir V.Šustausko rinkimų štabai siūlo parašų rinkėjams

atlygį, tačiau "Kauno dienoje" išspausdinta nuotrauka - ne iš minėtų štabų, o iš Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos.

Taip, čia buvo renkami parašai už prezidentą V.Adamkų. Jų surinkta beveik 30 tūkst., tačiau jokio užmokesčio už tai niekas nežadėjo ir to niekam nereikėjo. Tad ne tas objektas buvo pasirinktas straipsnio iliustracijai. Kodėl ne R.Pakso, K.Glavecko ar A.Matulevičiaus parašų rinkimo būstinė?

Asta ŠAUKĖNAITĖ

Laiko pulsas

■ Šeštadienį vykęs referendumas Airijoje tapo istorinis ne tik šaliai, bet ir visai Europai. 67 proc. dalyvavusių referendume šios šalies rinkėjų pasakė "taip" Nicos sutarčiai, kartu uždegdami žalią šviesą Europos Sąjungos plėtrai. Pirmasis bandymas pritarti Nicos sutarčiai praėjusių metų birželį patyrė nesėkmę. Jei airiai ir antrą kartą būtų nepritarę 2000 metais Nicos kurorte pasirašytai sutarčiai, pagal kurią numatoma į bendriją priimti naujų narių, Europos Sąjungos plėtra būtų nusikėlusį dar bent keleriems metams. Europos Komisijos pirmininkas Romanas Prodis prognozavo, kad plėtra tokiu atveju anksčiausiai būtų galima 2006 metais. Europos Sąjungos plėtros šalininkams Airijoje pavyko patraukti savo pusėn abejojančius ir laimėti įspūdingą pergalę. Būtent rinkėjų aktyvumas ir lėmė, kad būtų pritarta Nicos sutarčiai: antrajame referendume šiuo klausimu pasisakė 48 proc. šalies rinkėjų, o pernai savo nuomonę pareiškė tik 34 proc. rinkėjų. Airijos rinkėjai atmetė egoistinius plėtros priešininkų argumentus ir netapo rimtu teisiniu kliuviniu ES plėtros kelyje.

■ Šalies Vyriausiasis administracinis teismas priėmė sprendimą, jog šeši sveikatos apsaugos ministro įsakymo punktai prieštarauja Konstitucijai ir pažeidžia bent keletą įstatymų. Teismo sprendimas galutinis ir neapškundžiamas, įsigalioja jį paskelbus "Valstybės žiniose". Regis, tiek gydymo įstaigų vadovai, tiek eiliniai gydytojai ir jų pacientai turėtų lengviau atsidusti, nes teismas panaikino vaistų kvotas. Tačiau sveikatos apsaugos ministras R.K.Dobrovolskis tvirtina, jog įsakymas iš esmės lieka galioti, nes teismas pripažino negaliojančiomis tik lėšų kompensuojamiesiems vaistams paskirstymo metodikas. Ministras samprotavo – jei panaikinti tik šeši įsakymo punktai iš šešiolikos, tai lieka galioti ir kompensuojamųjų vaistų limitai, ir gydymo įstaigų sutartys su teritorinėmis ligonių kasomis (TLK). Ministrų kabineto narys savaip interpretuoja teismo sprendimą, o Vyriausybės vadovas A.Brazauskas tylomis tam pritaria. Juk bet kuriam nors kiek teisiškai praprususiam piliečiui turėtų būti aišku: jei sutartys tarp TLK ir gydymo įstaigų sudarytos teisės akto pagrindu, kuris pripažintas negaliojančiu, tai ir pačios sutartys tampa niekinėmis nuo jų sudarymo dienos. Vadinausi, sutartys tarp gydymo įstaigų ir teritorinių ligonių kasų turi būti atitinkamai pakoreguotos, kad neprieštarautų Konstitucijai ir kitiems teisės aktams. Taip bent turėtų būti teisinėje valstybėje. Ko verta ši Vyriausybė, jei vienas iš jos narių atvirai ignoruoja teismo sprendimą, o Vyriausybės vadovas į tai nereaguoja? Yla išlindo iš maišo. Jau nuo pat priėmimo pradžios ministro įsakymas buvo ydingas – ribojantis ligonių teisę į adekvatų gydymą, skatinantis korupciją. Sveikatos apsaugos reforma apsiriboja taupymu ligonių sveikatos sąskaita. Nuolat stingant lėšų sveikatos apsaugai buvo nueita lengviausiu – ribojimų ir draudimų – keliu. Prieš keletą mėnesių šalies vadovo V.Adamkaus iniciatyva buvo sudaryta darbo grupė, kuri pasiūlė atsisakyti kompensuojamųjų vaistų sąrašo, o vaistai ligoniams bus kompensuojami pagal ligas. Šiuo siūlymu siekiama vaistų kompensavimo tvarką padaryti skaidresnę ir taip išvengti korupcijos skandalų, pastaruoju metu nuolat krečiančių sveikatos apsaugos sistemą. Tuo tarpu Politinio bendradarbiavimo taryba, vienijanti keturias opozicines partijas, ruošia eilinę interpeliaciją sveikatos apsaugos ministrai Romualdai Konstantinui Dobrovolskiui. Matyt, ministrai ir šį kartą pavyks išlipti sausam iš balos, nes valdančioji dauguma žiūri ne į įstatymo raidę, o į jį pažeidžiančio pareigūno spalvą.

Jonas KUNDROTAS

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primername: paštas
prenumeratą priima tik
iki 15 d.

Užsiprenumeruokite
"Tremtinį" ilgesniam laikui!
"Tremtinys" išeina kartą
per savaitę; prenumeratos
kaina su pašto paslaugomis:
1 mėn. - 4 Lt, 3 mėn. - 12 Lt,
6 mėn. - 24 Lt.

Indeksas - 0117.

Nelikite be savo laikraščio!

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

tad iš tiesų Seimas neturėjo teisės, nesulaukęs Statuto nustatyto termino, svarstyti šio klausimo. Dėl to Konservatorių frakcija kreipėsi į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją. Deja, komisija klausimo svarstymą vilkinusi iki pat šio įstatymo projekto svarstymo išvakarių jokių pažeidimų nerado.

Į klausimą, kodėl taip skubėta įtraukti šį projektą į Seimo darbų programą, plenarinio posėdžio metu atsakė Seimo narys P.Jakučionis:

“Įstatymo projektas dėl gyvenamųjų namų negražinimo savininkams per šiuos metus teikiamas jau trečią kartą. Tai rodo, kad valdantieji socialdemokratai labai nori tuos namus atimti. Galbūt ne tiek atimti, kiek padidinti savo elektoratą nuomininkų sąskaita. Mano įsitikinimu, šis įstatymo projektas negalėjo būti teikiamas Seime svarstyti anksčiau kaip gruodžio mėnesį, nes tik gegužės 30 dieną tas pats įstatymas buvo čia, Seime, atmetas, jam buvo nepritarta. Šio įstatymo per ankštų pateikimą Konservatorių frakcija apskundė Seimo Etikos ir procedūrų komisijai. Komisijos išvadų, deja, Seimo nariai neturi iki šiol.”

Nepaisant šių nesklaidumų, svarstymas buvo tęsiamas. Skubėta, nes turi pasirodyti šio įstatymo Konstitucinio Teismo vertinimas. Niekas neabejoja, kad ketinimas negražinti savininkams išlikusio nekilnojamojo turto ir atiduoti jį nuomininkams, valstybei pridengus šį “plataus mosto gestą” “visuomeninių reikmių” sąvoka, prieštarauja Konstitucijai. Deja, Konstitucinio Teismo išvada neturi atgalinio veikimo galios, tad valdančioji dauguma nutarė tokiu būdu gudriai “išdurti” Lietuvos teisinę sistemą ir jos piliečius.

Šio įstatymo skuboto svarstymo aplinkybes Seime aiškino Konservatorių frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius. “Turime aiškiai suprasti, kad šis įstatymas yra svarstomas tik dėl tos priežasties, kad būtų išvengta Konstitucinio Teismo sprendimo, kuriame bus skelbiamas nuosprendis šiandieninės valdančiosios daugumos mėginimams nekonstituciniu būdu spręsti nuosavybės negražinimo problemas. Kitaip sakant, iš savininkų atimti jau sugražintą nuosavybę. Konstitucinio Teismo posėdis, kuriame bus svarstoma šita byla, neišvengiamai artėja ir vyks spalio-lapkričio mėnesiais, todėl skubama

priiminėti šį įstatymą, kad, girdi, Konstituciniam Teismui nebeliktų, ką svarstyti”, - teigė A.Kubilius.

“Keistokos” komitetų išvados

Antradienį Seimo posėdyje minimo įstatymo projekto svarstymo metu buvo pristatytos komitetų išvados. Neva visi komitetai pritaria. Tai labai nustebino P.Jakučionį. Pasak jo, iš pateiktos medžiagos aišku, kad ir Teisės departamentas, ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas, ir net Kaimo reikalų komitetas įtaria, kad ketinamo priimti įstatymo nuostatos prieštarauja Konstitucijai, ir tik Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komitetas aiškiai pasisako už šį įstatymą.

“Mane truputį nustebino kolegų, čia referavusių komitetų išvados, nuostata, jog komitetai pritaria. Pagal mano turimą medžiagą, Teisės departamentas pasiūlė tobulinti šį įstatymą. Tam pritarė ir Kaimo reikalų komitetas. Prieštaravimo esmė yra ta, kad nedidelės nuomininkų grupės interesas nėra visuomenės reikmė ir kad namų paėmimas, žadant už juos atlyginti daugeliui savininkų jau nepasiekiamoje tolumoje ateityje, nepasiekiamoje dėl jų solidaus amžiaus, nėra Konstitucijos nurodytas teisingas atlyginimas. Pažadas - ne atlyginimas. Už pažadą duonos nepirksi. Dėl šių priežasčių šį įstatymą jau dukart vetavo Prezidentas”, - sakė P.Jakučionis. Jis paragino Seimą at mesti šį projektą po svarstymo.

Deja, po svarstymo balsų dauguma šiam projektui buvo pritarta. Jo priėmimas numatomas kitą savaitę – spalio 29 dieną.

Daugiausia kliuvo A.Paulauskui

Turbūt giliausiai į purvą tądien Seime savo “šviesų ir gražų teisininko veidą” pavidino Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Tai padaryti jam geranoriškai ir periodiškai padėdavo A.Kubilius vis primindamas, kad Seimo pirmininkas talkininkauja Lietuvos Konstitucijai Seime mindžiojančiai valdančiai daugumai.

“Gerbiamas Seimo pirmininke, dar sykį kreipiuosi į jus asmeniškai ir raginu sustabdyti šį nepadorų elgesį čia, Seimo salėje, kai mėginama apeiti esminius Konstitucinio Teismo sprendimus ir svarstymus”, - ragino Seimo pirmininką A.Kubilius. Nesulaukęs jo, kaip Seimo pir-

mininko ir buvusio generalinio prokuroro, atjautos, A.Kubilius jam priminė ir kitą jo statusą – kandidato į prezidento postą.

“Aš žiūriu į jus kaip į kandidatą į prezidento postą, kuris tiek daug kalba apie teisinę valstybę, žiūriu į jūsų šviesų ir gražų teisininko veidą, paraudusį nuo mano pastabų, ir galvoju, tai ką jūs kalbate žmonėms ir kaip balsuojate dabar? Siūlau jums apsigalvoti, paskelbti pertrauką, sulaukti Konstitucinio Teismo sprendimo ir elgtis kaip rimtam kandidatui į prezidento postą, o ne juokauti tokiais svarbiais dalykais”, - nesiliovė A.Kubilius.

Nekonstituciniai problemų sprendimo būdai kairiesiems tinka

Socialdemokratai neslėpė, kad turto negražinimo klausimą ketina tvarkyti nekonstituciniu būdu.

“Jeigu per dešimt metų turtas negražinamas dėl valstybės kaltės, vadinasi, yra blogi įstatymai. Jeigu valstybė nesugeba gražinti savininkams namų, kuriuose gyvena nuomininkai, reikia keisti įstatymo nuostatas. Todėl ir keičiamos įstatymo nuostatos, o Konstitucinis Teismas yra ne kartą pasakęs, kad išpirkimas taip pat yra vienas iš nuosavybės atkūrimo būdų.”

Dar skeptiškesnę nuomonę dėl Konstitucinio Teismo išreiškė E.Klumbys. Jis mano, kad nėra ko laukti KT išvadų, nes jis pernelyg išsamiai svarsto padėtį.

“Laikas baigti šią demagoginę kampaniją, kurią Seime jau seniai varinėja konservatoriai. Apgailestauju, kad apeliuojama į Konstitucinį Teismą, raginama laukti jo sprendimo, tačiau noriu priminti Konstitucinio Teismo praktiką. Jeigu yra pateiktas vienas prašymas dėl vieno ar kito įstatymo atitikimo Konstitucijai, tai dabar Konstitucinis Teismas svarsto visus, susijusius su tuo prašymu, įstatymus, kurie yra priimti. Tai gi kreipimasis į Konstitucinį Teismą nėra kliūtis ir nereikia į jį apeliuoti.”

Kai spalio 22 d. iš visų jėgų Seime buvo stumiamas nuosavybės negražinimo savininkams įstatymas, Kauno meras Giedrius Donatas Ašmys Kaune viešiniam premjerui A.Brazauskui kaip didžiausius miesto skaudulius įvardijo nuosavybės atkūrimo ir nekilnojamojo turto bei žemės gražinimo problemas. Premjeras sutiko, kad Kaunas yra vienintelis šalies miestas, kuriame tokia aktuali žemės gražinimo problema, ir norint ją išspręsti būtini įstatymų pataisai.

Ivykiai, komentarai

Be ideologijos ir principų

Artėjant prezidento ir savivaldybių rinkimams gerokai padaugėjo perbėgėlių iš vienos partijos į kitą. Ypač daug bėgėlių iš A.Paulausko vadovaujamos Naujosios sąjungos. Tai suprantama, nes ši partija buvo sulipdyta dirbtinai ir turėjo tikslą prastumti į aukščiausią valdžią savo vadą A.Paulauską ir patiems pasiganyti prie valdžios lovio.

Pas liberalus nukeliavo buvęs Kauno meras Erikas Tamašauskas, o į R.Pakso įkurtą Liberalų demokratų partiją perbėgo Lazdijų rajono meras Jonas Matulevičius. Matyt, susižavėję lakūno ir pretendento į prezidento postą skrydžiais po tiltu, liberalais demokratais tapo net keli Utenos savivaldybės tarybos nariai, buvę socialliberalai. Pats Utenos meras Vytautas Kazlas sako irgi galvojantis palikti A.Paulausko partiją ir pereiti į kitą ar net visai pasitraukti iš politikos. Prienų ra-

jono meras Antanas Gustaitis taip pat paliko Naująją sąjungą ir tikriausiai pasirinks Liberalų sąjungą. Buvusi bene pati aktyviausia A.Paulausko bendražygė, buvusi Šiaulių merė Vida Stasiūnaitė, už nepaklusnumą vadui pašalinta iš socialliberalų gretų, tapo moderniąja krikščione demokrate. Įdomu, kad perbėgėliai socialliberalai nebėga pas vyresnius koalicijos partnerius – vadinamuosius socialdemokratus. Šis faktas daug ką pasako – vadinasi, bėgliai netiki neokomunistų sėkme savivaldybių ir būsimuose Seimo rinkimuose. Kaip pažymėjo politologas Lauras Bielinis, tokiems veikėjams rūpi tik viena – žūtbut išsilaikyti politikoje. Jiems visiškai nesvarbu, kam ir koiomis sąlygomis tarnauti. O ką jau kalbėti apie ideologiją ar principus. Besibraunantys prie valdžios lovio tokių dalykų niekada neturėjo ir vargu ar turės.

Prabilo apie apkaltą

Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algimantas Salamakinis pareiškė, kad jo vadovaujama komisija turėtų apsvarstyti dvigubą pilietybę turinčių asmenų išrinkimo į Seimą aplinkybes bei teisėtumą. Nemažai Seimo narių ir teisininkų abejoja, ar 2000 metais į parlamentą galėjo būti išrinkti Kazys Bobelis ir Romanas Sedlickas, nes jie tada buvo JAV piliečiai. Kaip žinoma, K.Bobelis apie JAV pilietybės atsisakymą Vyriausiajai rinkimų komisijai pranešė tik spalio 11 dieną, įteikęs tokį prašymą JAV ambasadai Vilniuje. Taigi iki spalio 11-osios besidedantis tikru krikščioniu K.Bobelis buvo JAV pilietis. A.Salamakinas neatmetė galimybės, kad grupė Seimo narių gali inicijuoti apkaltos procesą K.Bobeliui ir R.Sedlickui. Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos nariai jau prakalbo apie galimybę inicijuoti apkaltos procesą K.Bobeliui dėl iki šių metų spalio mėnesio nuslėptos JAV pilietybės. Tuo labiau kad 2000 metais kandidatuodamas į Seimą K.Bobelis nurodė neturįs kitos valstybės pilietybės. Tė-

vynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos seniūno pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas teigė, kad galima abejoti K.Bobelio mandato teisėtumu, o vienintelis galimas variantas – apkaltos proceso inicijavimas, nes aki-vaizdas melavimas yra šurkštus ne tik elementarios etikos, bet ir Lietuvos Konstitucijos pažeidimas. Tuo tarpu socialliberalų frakcijos narys ir partijos Informacinio centro vadovas Vytautas Kvietkauskas apie K.Bobelio išdaigas neužsiminė, tik pažymėjo, jog socialliberalų frakcija apsvarstys galimybę inicijuoti apkaltą R.Sedlickui. Tai visiškai suprantama. Juk, skirtingai nuo K.Bobelio, R.Sedlickas niekada nebalsuoja su neokomunistine dauguma. Kitas dalykas, kairieji negali atleisti R.Sedlickui, kad jis būdamas JAV karo lakūnu dalyvavo Vietnamo kare ir mušė komunistus. Beje, Seimo kluaruose juokaujama, kad K.Bobelis dėl garbaus amžiaus paprasčiausiai pamiršo turįs kitos šalies pilietybę. Visai galimas dalykas. Užtat niekada nepamiršta koneveikti konservatorių ir V.Landsbergio.

Jonas BALNIKAS

Dėmesio!

Spalio 24 d. 16 val. LPKTS salėje, Laisvės al. 39, II a., įvyks KONFERENCIJA nuosavybės gražinimo klausimais.

Vasario 16-osios klubo narių neeilinio susirinkimo kreipimasis

Atviru laišku kreipiamės į Lietuvos žmones, Respublikos Prezidentą Valdą Adamkų, Seimo Pirmininką Artūrą Paulauską, Ministrą Pirmininką Algirdą Brazauską, norėdami ne tik atkreipti jų bei Lietuvos visuomenės dėmesį į beprecedentinį faktą, bet ir atšaukti kultūros ministrės Romos Dovydenienės 2002 m. birželio 26 d. pasirašytą įsakymą Nr.236, kuriuo nesilaikant įstatymų nustatytos tvarkos, reorganizacijos pretekstu likviduojamas Lietuvos valstybingumo ir nepriklausomybės simbolis - Lietuvos nepriklausomybės signatarų namai, nutraukiant veiklą, puoselėjančią Lietuvos valstybingumą.

Per keletą metų, kai Signatarų namams buvo leista dirbti, ši biudžetinė įstaiga, remiama Vasario 16-osios ir Nepriklausomybės Akto signatarų klubų, užmezgė tarptautinius ryšius, surinko daug unikalių bei didelę istorinę vertę turinčių eksponatų, archyvų. Signatarų namai tapo ne tik valstybės švenčių minėjimo vieta, bet ir gyvu Lietuvos valstybingumo tyrimo, puoselėjimo ir tradicijų kūrimo centru, kurio veikla traukia ne tik Lietuvos žmones, bet ir išeiviją, užsienio valstybių atstovus ir svečius.

Keista, kad steigėjas - Kultūros ministerija šios įstaigos dešimtmečio proga Lietuvos nepriklausomybės signatarų namų veiklą nutraukia ir nusprendžia, kad Vasario 16-osios klubo veikla Signatarų namuose netikslinga, užtenka tik ekspozicijų salės. Ypač keista, kad naikinama tada, kai ši Signatarų namų ir Vasario 16-osios klubo bendra veikla parodė tokio pobūdžio veiklos efektyvumą ir rezultatus, kuriais steigėjas net nesidomi. Aktyvią ir produktyvią Signatarų namų ir Vasario 16-osios klubo muziejinę ir visuomeninę pilietinę veiklą Kultūros ministerija ne skatina ir plečia, o stabdo ir net likviduoja.

Jeigu Kultūros ministerija susirūpino lėšų taupymu, tai:

- kodėl iki šiol nei valstybės vadovams, nei steigėjui, nei dabartiniams Signatarų namų likvidavimo iniciatoriams jokio susirūpinimo ne-

kėlė tai, jog nuo 1998 metų sausio 30 d., kai Signatarų namų pastatas buvo perduotas naudoti po restauracijos, iki 1999 m. lapkričio 1d. Kultūros ministerijos vadovų valia pastatas buvo laikomas tuščias ir be jokios veiklos;

- kur Kultūros ministerijoje dingo 1998 jubiliejiniais metais paskirti 497 tūkst. Lt, skirtų Lietuvos nepriklausomybės signatarų namų ekspozicijai įrengti;

- kur Kultūros ministerijoje dingo visa Signatarų namų statybos ir restauravimo dokumentacija (67 bylos).

Kultūros ministrė savo įsakymu reorganizacijos būdu likviduoja Lietuvos nepriklausomybės signatarų namus, siekiant "aiškiau apibrėžti Signatarų namų įstaigos teisinį statusą", pabrėžia, kad būtina atsisakyti klubų veiklos, o Lietuvos nacionaliniam muziejui įteisina monopolinę teisę "į Lietuvos valstybingumo istorijos pristatymą". Lietuvos nacionalinis muziejus neatsisako savo kūrybinio aktyvo. Kodėl Signatarų namai turi atsisakyti veiklos ir aktyvių muziejaus pagalbininkų - dailininkų, istorikų, eksponatų rinkėjų, rėmėjų, žmonių aukų?

Gerbiami Lietuvos žmonės, neleiskime sunaikinti mūsų visų Nepriklausomybės simbolio, kurį taip sunkiai ir ilgai atstatinėjome bei kūrėme. Gerbiami Lietuvos vadovai, prašome nedelsiant pasirūpinti, kad siauros suinteresuotų asmenų grupės iniciatyva būtų sustabdyta ir kultūros ministrės įsakymas dėl Signatarų namų būtų atšauktas.

Mes, Vasario 16-osios klubo nariai, esame įsitikinę, kad Lietuvos nepriklausomybės signatarų namai turi būti savarankiška kultūros įstaiga, kurios išskirtinis statusas turi būti taip apibrėžtas, kad vienas ar keli žmonės, politinės ar kitos grupuotės negalėtų panaikinti šios įstaigos, kuri privalo išlikti ateities kartoms ir kurios pagrindinis tikslas - vykdyti šventą misiją, saugoti bei puoselėti Lietuvos valstybingumą.

(19 parašų)

Kedro riešutų skonis

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuviai, 1948 m. išvežti iš Varenos, pateko į Krasnojarsko krašto Jermakovo rajoną, kur 12 metų kirto kedrynus. Iš 30 metrų aukščio kedro išeidavo 5 rąstai. Kai kurių skersmuo siekdavo metrą. Net ir tais laikais buvo drąsių žmonių, kurie spaudoje mėgino įrodyti, kad kirsti kedrynus - nusikaltimas, nes kedras savo medienos vertę atperka riešutais per 10 metų. Tačiau Stalino penkmečių planai buvo svarbiau

visko. Tad nenuostabu, kad mano minėtoje vietovėje dabar tokios džiuanglės, kad nei raitam joti, nei pėsčiam eiti neįmanoma - išplito drebulės, avietynai ir milžiniškos žolės, nustelbiančios bet kokią menkesnę augmeniją.

Negelbėjo kedryno ir kirtėjų palikti medžiai sėklai - vienišiai nebrandino sėklų, o įsisukęs vėjas išvartydavo juos, neturinčius į ką atsiremti.

Kedrai, kaip ir žmogui, sunku vienam be draugo peties išlikti.

Pasaulyje

Be konkrečių garantijų

Liuksemburge įvykusiame Europos Sąjungos valstybių užsienio reikalų ministrų posėdyje buvo paskelbta, kad pavyko pasiekti pažangos derybose su Rusija dėl Karaliaučiaus eksklavo. Kaip teigė pirmininkaujanti ES Danijos užsienio reikalų ministras P.S.Mioleris, Rusija pritarė supaprastintam vizų režimui Karaliaučiaus piliečiams, keliaujančiams per Lietuvos teritoriją. Šis susitarimas bus patvirtintas spalio 25 d. Briuselyje, ES viršūnių susitikime. Tačiau derybos su Rusija bus tęsiamos ir galutinis susitarimas dėl Karaliaučiaus, kaip pažymi kai kurie apžvalgininkai - Lietuvos sąskaita, turėtų būti pasiektas lapkričio 11 d. įvyksiančiame ES ir Rusijos viršūnių susitikime. Liuksemburgo pasitarime nebuvo nieko konkretaus pasakyta apie Lietuvos prisijungimo prie Šengeno sutarties terminus. Yra dar vienas momentas, verčiantis bėgti šalių kandidačių į Europos Sąjungą politikus. Gali iškilti pačios ES plėtros klausimo problemos. Turima galvoje nesutarimai Europos Sąjungos viduje. Visų pirma tarp Prancūzijos ir Vokietijos dėl skirtingai vertinamos ES žemės ūkio politikos. Todėl nepavykus pašalinti šių nesutarimų ES plėtra gali būti atidėta net keleriems metams.

Teroras nesiliauja

Šiaurinėje Izraelio dalyje savižudis teroristas susprogdino keleivinį autobusą. Žuvo mažiausiai 14 žmonių, 50 sužeista. Izraelio ministrų kabinetas skubiai svarsto, kokių priemonių imtis prieš nesibaigiantį terorą. Kaltę dėl šio barbariško teroro akto prisimė organizacija "Islamo džihadas".

Tuo tarpu Izraelyje gali kilti vyriausybės krizė, nes iškilo didelių nesutarimų tarp kairiosios Darbo partijos atstovo, gynybos ministro Benjaminso Ben-Eliezerio ir žydų naujakuriams atstovaujančio Nacionalinės religinės partijos vadovo, nacionalinės infrastruktūros ministro Efitamo. Šis politikas garsėja savo labai karingomis pažiūromis. Abu ministrai viešai beveik išplūdo vienas kitą ir abu teigė, jog tokie žmonės negali būti ministrais. E.Eitamas apkaltino gynybos ministrą B. Ben-Eliezerį, kad šis pasiuntė kariuomenę malšinti nepaklusnių žydų naujakurių, kurie kategoriškai atsisakė palikti gyvenvietę. Dar blogiau, anot E.Eitamo, buvo tai, kad kariuomenė buvo pasiūsta malšinti "tikrų žydų" per judėjų šventę. E.Eitamas tvirtino, kad kareiviai įsiveržė į žydų naujakurių gyvenvietę smurtavo ir po susirėmimo su vietiniais gyventojais paliko gyvenvietėje 50 sužeistųjų, kurių dauguma buvo kariai.

Savo ruožtu gynybos ministras B.Ben-Eliezeris pateikė vos ne ultimatumą premjerui Arieliui Šaronui - pareiškė, jog, nepašalinus iš ministro posto Efito Eitamo, Darbo partija

pasitrauks iš vadinamosios nacionalinės vienybės vyriausybės. Jeigu taip atsitiktų, tai Izraelio vyriausybė žlugtų, nes Darbo partija yra labai svarbi A.Šarono koalicinės vyriausybės partnerė. Apžvalgininkų nuomone, esant tokiai sudėtingai padėčiai Artimuosiuose Rytuose, Izraelio vyriausybės krizė sukeltų dar didesnę terorizmo bangą.

Už nepriklausomybę

Atrodo, kad netrukus Jugoslavijos pavadinimas liks tik istorijos vadovėliuose. Visuotinius mažesnės Jugoslavijos Federacijos Respublikos - Juodkalnijos rinkimus laimėjo Juodkalnijos prezidento Milo Džukanovičiaus Socialistų demokratine partija ir jos koalicijos partnerė - Socialdemokratų partija, pasisakančios už nepriklausomybę. Dabar parlamente abi šios partijos turės 39 vietas iš 75. Už glaudžius Serbijos ir Juodkalnijos ryšius pasisakantis opozicinių partijų blokas "Drauge už permainingas" turės parlamente 30 vietų. Be to, Juodkalnijos nepriklausomybei labai pritariantis Liberalų aljansas turės parlamente keturias vietas. Toku būdu prezidentas Milas Džukanovičius turės absoliučią daugumą. Paskelbus rinkimų rezultatus, džiūgaujančių žmonių minios išėjo į sostinės Podgoricos gatves, o prezidentas M.Džukanovičius pareiškė, jog per artimiausius ketverius metus Jugoslavija taps europietiška ir demokratine valstybe. Kai kurių apžvalgininkų nuomone, Vakarų sostinėse gana santūriai reaguota į nepriklausomybės šalininkų pergalę. Būgštaujama, ar bus pradėtas Europos Sąjungai tarpininkaujant pasirašytas susitarimas, kuriame numatyta atsisakyti Federacijos ir įkurti laisvesnę Serbijos ir Juodkalnijos sąjungą.

Žmogėdriškos užmačios

Po Indonezijos kurortinėje Balio saloje įvykusio sprogimo, per kurį žuvo apie 200 žmonių, daugiausia - Australijos turistų, paaiškėjo ir šio didžiausio Indonezijos istorijoje teroro akto detalės. Australijos ekspertai, atvykę į Balio salą padėti tirti šio sprogimo aplinkybių, nustatė, kad šalia naktinio klubo susprogdintas automobilis buvo prikimštas trąšų gamyboje naudojamo amonio nitrato ir plastikinės sprogstamosios medžiagos C-4 mišinio. Australų specialistai taip pat nustatė, kad prieš didįjį sprogimą buvo susprogdintas mažesnis sprogstamasis užtaisas, siekiant išvilioti į gatvę kuo daugiau žmonių. Ekspertai pažymi, kad sprogimai buvo suplanuoti taip, kad žūtų kuo daugiau žmonių. Tačiau Indonezijos ir iš užsienio valstybių atvykę pareigūnai praneša dar neturintys aiškių įrodymų, kad sprogimus įvykdė savižudžiai fanatikai, kaip tai daro Izraelyje islamo ekstremistai.

Jonas BALNIKAS

Dar kartą apie partizaną Vincą Jakutį

Vincas Jakutis-Skaisgiris gimė 1911 m. Tauragės r., Kuisių kaime. Tarnavo nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje, jam suteiktas puskarininkio laipsnis. Vedė ūkininko iš gimtojo kaimo dukrą. Antrojo pasaulinio karo metais, artėjant frontui, kaip ir kiti šio krašto gyventojai, Vincas Jakutis su žmona ir dukra buvo evakuoti į Vokietiją. Karo ir pokario metais susiklosčiusios aplinkybės šeimą išskyrė: žmona ir dukra pateko į Lenkiją, o V. Jakutis pasiekė Lietuvą ir įsitraukė į rezistencinę ko-

sius partizanus, tarsi dalyvavo V. Jakučio krikščioniškoje laidotuvėse. Išvakarėse "Tremtinio" choristai pagiedojo "Kalvarijų kalnus", kitų giesmių. Kiekvienas, dalyvavęs laidotuvėse, prisiminė čia nukankintus žmones, žuvusius partizanus bei politinius kalinius, kurie buvo užkasti šio kančių namo kieme. Jų pavardės ir vardai įrašyti akmeninėje atminimo sienoje (50 pavardžių), visi jie buvo paminėti maldų metu. Pasimeldėme už žuvusiuosius, pagerbėme jų atminimą.

Prie partizano V. Jakučio karsto garbės sargyba - Jurbarko partizanai (kairėje), Tauragės partizanai (dešinėje)

vą. Nuo 1945 metų priklausė partizanų būriui, kuriam vadovavo S. Stonys-Alunta. Jau 1948 metais buvo paskirtas Lelijos būrio vado pavaduotoju. 1948 m. gruodžio 25 d. žuvo (nelaimingas atsitikimas).

Partizanų gretose kovojo ir Vinco brolis Feliksas Jakutis. Jis žuvo 1951 m. vasario 1 d. prie Ariogalos. Kurį laiką abu broliai partizanavo viename būryje. Vėliau nutarė: jei žūsime, tai nors ne kartu, gal vienas kuris išliksime. Vincas pasiliko Dauglaukio-Gaurės apylinkėse, o Feliksas gavo leidimą partizanauti Raseinių ir Ariogalos kraštuose.

Vincas Jakutis buvo slapta palaidotas Kuisių miškelio pakraštyje. Tame miške, labai nepagarbioje vietoje (kapas buvo užpiltas šiukšlėmis), palaikai gulėjo beveik 54 metus.

Prieš trejus metus pradėjome rūpintis partizano perlaidojimu į Pajūrėlio kapines. Reikėjo patvirtinančių dokumentų bei ekspertų išvados. Atkasant kapą atvyko ekspertai iš Vilniaus. Perlaidojimą surengėme rugsėjo 21 dieną. Partizano palaikai buvo pašarvoti Tauragės kovų ir kančių istorijos muziejuje, rūsyje, kur kadaise buvo NKVD tardomasis kalėjimas. Manome, kad pašarvojimo vieta - istorinė, nes čia liejosi kankinamų kovotojų kraujas. Muziejuje esančios ekspozicijos, primenantys žuvu-

sių partizanų, valstybinė ir LPKTS vėliavos. Perlaidojimo ceremonijoje dalyvavo Jurbarko, Tauragės partizanai, Kęstučio apyg. vadas Vladas Meškauskas, plk. Leonas Laurinskas. Jie prie karsto stovėjo garbės sargyboje. Pagerbė partizaną ir Tauragės šaulių nedidelis būrelis (kiti turėjo dalyvauti pratybose).

Nešant į Amžinojo poilsio vietą greta karsto ėjo moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais - "Tremtinio" choristės. Šv. Mišias aukojo mons. A. Svarinskas ir Tauragės klebonas V. Gauronskis. Monsinjoras A. Svarinskas pasakė prasmingą pamokslą.

Po šv. Mišių autobusais, lengvaisiais automobiliais vyko į Pajūrėlio kapines. Karstą vežė kariškių mašina, aplink ją buvo susėdę ginkluoti kariai. Prie kapo duobės patriotišką kalbą pasakė mons. A. Svarinskas, dim. plk. Leonas Laurinskas, Kęstučio apyg. vadas V. Meškauskas, klebonas V. Gauronskis bei partizano perlaidojimo iniciatorius, šių eilučių autorius Pranas Rindokas. Karstą leidžiant į kapo duobę saljutavo kariškiai. Nuskambėjo šuvių aidas, primenantis partizanų kovas su raudonaisiais

Prie kapo duobės. Iš kairės - mons. A. Svarinskas, plk. L. Laurinskas, Tauragės klebonas V. Gauronskis ir Jurbarko partizanai

Mes, buvę politiniai kaliniai, tremtiniai ir partizanai, įsitikinę, kad dabartinio Kovų ir kančių istorijos muziejaus patalpos per ankštos. Kol kas neatgauname viso ar bent dalies šio namo, kuris būtų paskirtas muziejui. Nors pradžioje jau vienuolika metų, rezultatas - tas pats.

Partizano laidotuvėse dalyvavo daug žmonių - ne tik buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai bei partizanai. Labai prasminga, kad prie partizano karsto atsistojo mons. Alfonsas Svarinskas, Tauragės klebonas Vincentas Gauronskis. Jie kartu su susirinkusiais kalbėjo maldas, pareiškė pagarbą tiek metų buvusiam pamirštam Lietuvos partizanui. Į bažnyčią ėjome pėsti, karstą nešė kariškiai. Eisenos priekyje - kryžius, Kęstučio

okupantais ir sribais.

Užrašas ant paminklo "Lietuvos partizanai, žuvę už Tėvynės laisvę, broliai Jakučiai: Vincas - 1911-1948; Feliksas - 1913-1951" skelbia, kad žuvo du broliai partizanai, nors šioje vietoje ilsisi tik vieno - Vinco Jakučio palaikai. Viliamės, gal kada nors bus surasti ir šalia brolio palaidoti Felikso Jakučio palaikai.

Už kapinių, miško aikštelėje, laidotuvių dalyviams surengėme gėdulingus pietus, kurie buvo panašūs į partizaniškus pietus. Vaisinomis kareiviška koše, sumuštiniais.

Dėkojame svečiams, tauragiškiams, visiems, kurie tą dieną pagerbė partizano atminimą.

Pranas RINDOKAS
LPKTS Tauragės sk. pirmininkas

Ačiū, geroji Salomėja

Mano tėviškę, kaip ir daugelį Lietuvos kaimų, juosia miškas. Jo pakraštį skalauja ežeras, o properšos nusėtos kalvomis. Panašūs mūsų kaimai - Pašuliu, Livintų, Mackūnų, Beištrakių.

Mes, prieškarinio jaunimas, lankėme Kieliškių pradinę mokyklą ir nenujautėme, kokie išbandymai mūsų laukia ateityje. Kartu su mumis mokėsi ir Salomėja Piliponytė. Dabar Salomėja Užupienė gyvena Kaune.

Nebuvo lengvas jos gyvenimas. Augo daugiavaikėje šeimoje, o tokios šeimos nelengvai tais laikais manėsi. Jai teko sunkūs ūkio darbai, tačiau tai stiprino Salomėjos dvasią ir grūdino ją fiziškai.

Stiebėmės visi tos kartos jaunuoliai ir merginos ir kai prasidėjus partizaniniam karui reikėjo rinktis, su kuo ir kur - ne vienas išėjome į mišką. Tuo keliu pasuko ir Salomėja, slapyvardžiu Rūta. Vėliau ir jos neaplenkė įtarinėjimai, tardymai, žiaurios patyčios. Ta pati lemtis, kaip ir daugelio jaunų bei vyresnių žmonių - tremtis.

Kai 1953-aisiais į ligoninę, kur kartais patekdavo ir ištremtųjų, atvežė nušautą vyrškį, kartu su Salomėja budėjusios medicinos darbuotojos jai pasakė, jog tai - lietuvis. Tas lietuvis buvo mano tėvas. Salomėja jį gerai pažinojo, nes iki tremties mano tėvelis dirbo eiguiliu ir dažnai užsukdavo pas Piliponius.

Atidžiai apžiūrėjusi tėvo galvoje rado dvi šautines žaizdas. Salomėja kartu su kitomis lietuvišėmis palaidojo mano tėvelį naujai iškirsto miško kapinaitėse. Ten palaidoti tūkstančiai įvairių tautybių politinių kalinių. Tas miškas, kur ilsisi tėvelio palaikai, tikiu, išaugo, pasikeitė, nes prabėgo pusė šimto metų nuo to skaudaus įvykio. Tik geri darbai neužmirštami.

Ačiū, geroji Salomėja, ačiū visoms man nepažįstamoms moterims, kurios tada palaidojo mano tėvelį Jurgį Čiurinską. Būkit sveikos, laimingos, o tas jūsų kilnus poelgis - nemarus.

**Vytautas
ČIURINSKAS**

Alytus

Skambi tremtinių daina

Jau ketveri metai Ignalinos r. Dūkšto kultūros centre susibūręs buvusių tremtinių ansamblis. Jo pradininkė - aktyvi dūkštietė Valerija Braukylienė.

Ansamblio nariai labai aktyvūs ir energingi, nors už jų pečių - dideli išgyvenimai ir neaktys. Aktyviausi šio nedidelio meno kolektyvo saviveiklininkai - Onutė Laurinienė, Janina Labuckienė, Stasė Žilėnienė, Ona Macijauskienė, Marija Kalvaitienė, Balys Štukėnas ir kiti.

Ansamblio repertuare - dainos apie rūsčią tremtinio dalią, gimtinės ilgesį, likimo brolius ir seseris. Jis koncertuoja ne tik Dūkšte ir Ignalinos rajone. Dūkštiečiams plojo Vilniuje, Utenoje. Toks tremtinių ansamblis yra vienintelis Ignalinos rajone.

Jonas PETRAITIS

Zarasai

Kryžiasulpis Bagotosios partizanams

Pokario metais daug Bagotosios apylinkės bei aplinkinių Nedelberžio, Juodbariškės, Skučiškės, Bartininkų, Rūdūpio, Kruvelių, Kazlų, Mūriniškės bei kitų kaimų (Marijampolės r., Kazlų Rūdų sav.) jaunuolių tapo partizanais.

Vietos partizanai priklausė Tauro apyg. Stirnos (vėliau Žalgirio) rinktinėi. Pirmasis vadas buvo ltn. Bronius Abromavičius-Spyglys. Rinktinės štabas buvo išduotas ir sunaikintas 1945 m. lapkričio 20 d. Degučių kaime (Jankų valsč., Šakių aps.), Tamaliūnų sodyboje. Žuvo: vadas Spyglys, eiliniai Jonas Tamaliūnas-Kardas, Albinas Klimas-Taurus, sodybos šeimininkas Juozas Tamaliūnas ir buvęs pitmojo vietos partizanų būrio vadas Stasys Grigaitis-Aras. Žuvo ir keletas sovietų kareivių.

1945 05 06 Bartininkuose, prie Jūrės upelio (netoli Bagotosios), žuvo šeši partizanai: Antanas Rimaitis, Kazys Pečkys, Stasys Baltrušaitis, Jonas Vaišnora, Justinas Damijonaitis, Jonas Simanauskas (jo brolis Vincas tą pačią dieną žuvo slėptuvėje pas savo svainį Petrą Šuopį, Višakiškės k.). Priešas taip pat turėjo nuostolių. 1945 m. birželį miške, prie savo slėptuvės (Eglupio k.), žuvo partizanai broliai Juozas ir Jonas Krapavičiai ir Antanas Baltramaitis. Krapavičių palaikai perlaidoti Kazlų Rūdoje.

1945 m. partizanų, švenčančius Kalėdas miške, prie Kruvelių kaimo, užpuolė Kazlų Rūdų garnizonas. Dengdamas kovos draugų atsitraukimą žuvo kulkosvaidininkas Pranas Andriušis-Šapalas. Garnizonas neteko

kelių kareivių.

Vietos būrys buvo okupuotinė kariuomenės apsuptas 1946 m. birželio pradžioje prie Griešių kaimo. Partizanams (vadas Bronius Brazauskas-Sakalas) nepastebimai prislinkus prie apsupties žiedo ir netikėtai atidengus stiprią ugnį žuvo keliolika sovietų kareivių. Apsupties žiedas buvo pralaužtas, partizanai pasitraukė į Braziukų miškus. Grįžo pasibaigus sovietų kariuomenės siautėjimui, po dviejų savaičių.

Bronius Brazauskas-Sakalas žuvo 1946 06 12 Agurkiškės kaime (Jankų valsč., Šakių aps.) lydėdamas Tauro apyg. vadą Zigmą Drungą-Mykolą Joną pas žemaičių partizanus. Tame mūšyje žuvo: Mykolas Jonas, Meškos būrio vadas Vytautas Puišys-Meška, Jonas Sidabras-Brangutė, dar trys partizanai. Jų kūnai buvo numesti išniekinti Kazlų Rūdų turgavietėje (dabar gimnazijos aikštynas).

1946 07 24 mūšyje prie Rūdūpio kaimo žuvo būrio vadas Jonas Staniulis-Šarūnas, Žalgirio rinktinės štabo viršininkas Mykolas Adomavičius-Plienas, eilinis Jonas Vosylius-Strazdas, Bajoras (žinomas tik slapyvardis), vokiečiai, buvę partizanų būryje: Hansas, Fricas, Paulius. Jų kūnai buvo numesti išniekinti ant grindinio Kazlų Rūdoje. Palaidoti 1991 11 23 naujosios Kazlų Rūdų kapinėse.

Vietos partizanų būrio vadas Jonas Rimša-Varnas žuvo 1947 m. Kazlų Rūdų valsčiaus Bagotosios miške, savo slėptuvėje. Susisprogdino kartu su žmona Monika Kačergyte-Rimšiene. Jų kūnai buvo išniekinti Kazlų

Rūdoje.

1947 05 31 mūšyje su sovietų kareiviais apsupti žuvo Vytautas Oleka-Zvalgas, Vaclovas Dereškevičius-Vanažas, Jonas Kvedaras-Povas, Saliamonas Čibirka-Tėvukas. Visi keturi partizanai – Girininko būrio Vyčio kuopos kovotojai. Jų palaikai buvo atkasti Pilviškiuose, prie buvusios stribelnyčios. Palaidoti Bagotosios kapinėse.

Didelis būrys vietos partizanų (kartais iki šimto kovotojų) 3 metus laikėsi Timiškės kaime pas rėmėją Liudviką Kubilienę-Kričinienę (prieš keletą metų mirusi Kazlų Rūdoje). Jos sodyboje 1949 m. buvo aptikta slėptuvė, kurioje nusišovė kuopos vado pavaduotojas Albinas Staniulis-Papartis. Rėmėja Liudvika atsidūrė lageriuose.

Bagotosios partizanams atminti spalio 6 d. prie Bagotosios bažnyčios buvo pašventintas Kazlų Rūdų dailininko Vyto Apučio sukurtas ažuolinis kryžiasulpis. Jame įrašytos 42 vietos Laisvės kovotojų pavardės (mano pateiktos). Finansavo Kazlų Rūdų įmonė "Metalas", Kazlų Rūdų savivaldybė. Šv. Mišias už partizanus aukojo ir kryžiasulpį pašventino kunigas A. Sederevičius. Kryžiasulpio pastatymo iniciatoriai: Andrius Karpavičius (g. 1906 m.) ir Bagotosios pagr. mokyklos mokytoja Ona Paplauskienė. Ji ir vedė šį renginį. Kalbėjo Kazlų Rūdų meras Valdas Kazlas, partizanų artimieji ir kiti. Buvo deklamuojamos eilės, skaitoma partizanų priesaika, dainuojamos partizaniškos dainos.

Algimantas LELEŠIUS

žius buvusioje moterų kolonijoje, netoli gyvenvietės Vesiolyj Bør.

Trečiasis – pravoslavų kryžius Čeremozo mieste. Čia buvo prievartinio darbo gyvenvietė.

Ketvirtasis atminimo ženklas – musulmoniškas. Jis pastatytas kirgizų kapinėse, netoli Romanovo kaimo.

Jeigu ši informacija sudomins "Tremtinio" skaitytojus, kurių likimai buvo susiję su Permės sritimis, lauksime atsiliiepimų.

Pagal tarptautinės bendrijos "Memorial" informaciją paruošė Jonas LUKŠĖ

Antrasis – pravoslavų kry-

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Antanina Kazlauskienė 1909-2002

Gimė Šakių aps., Lekėčių valsč., Kuro k., ūkininkų šeimoje. Ištekėjusi gyveno Altoniškių k. Išaugino dukrą ir sūnų. 1951 05 19 suimta ir nuteista 25 m. už pagalbą partizanams. Kalėjo Kengyre. 1955 m. grįžo į Lietuvą pas šeimą.

Palaidota Lekėčių kapinėse, šalia savo vyro.

LPKTB Zapyškio skyrius

Genovaitė Klusytė-Šetinina 1937-2002

Gimė Kaune, geležinkelininko šeimoje. Karo metu mirė motina. Tėvas pasitraukė į Vakarų. Genovaitę priglaudė ir užaugino tėvo sesuo. 1951 10 02 su tetos šeima ištremta į Tomsko sr., Teguldeto r., Staro Šumilovo gyv. Dirbo Sredne Čiulymso miško pramonės ūkyje. Tremtiniai Lietuvoje nebuvo pageidaujami, todėl apsigyveno Toljatyje. Sukūrė šeimą, užaugino sūnų ir dukrą.

Palaidota Toljatyje.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

Buvę Staro Šumilovo tremtiniai

Mindaugas Ivanauskas 1929-2002

Gimė Gaižūnų k., Šėtos valsč., Kėdainių r. Šeimoje augo 2 dukros ir 3 sūnūs. Broliai buvo partizanai – vienas žuvo, o antras nuteistas mirties bausme. Mindaugas besimokydamas Kėdainių profesinėje techninėje mokykloje įsitraukė į partizaninį judėjimą. 1946 m. areštuotas, nuteistas 5 m. Kalėjo Krasnojarske. 1951 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno pas seserį Staškūniškio tarybiniame ūkyje. Baigęs elektromonterio kursus, tame pačiame ūkyje dirbo elektriku. 1952 m. vedė buvusią partizanų ryšininkę Albiną Banionytę. Užaugino 3 dukras. 1959 m. persikėlė gyventi į Taujėnų tarybinį ūkį. 1994 m. persikėlė gyventi į Ukmergę. Buvo LPKTS Ukmergės skyriaus narys.

Palaidotas Balelių kapinėse.

Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Ukmergės skyrius

Danutė Jakšaitienė 1931-2002

Gimė Marijampolės aps., Kalvarijoje, darbininkų šeimoje. 1948 m. ištremta į Irkutsko sr., Alzamajaus r., Timbyro k. 1956 m. grįžo į Lietuvą, gyveno ir dirbo Kalvarijoje. Užaugino dukrą ir sūnų.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

**LPKTS Marijampolės sk.
Kalvarijos poskyris**

Vaclova Lingytė- Butkevičienė 1931-2002

Gimė Plungės r., Rietavo valsč., Jaupėnų k., ūkininkų šeimoje. 1948 m. visa šeima išvežta į Irkutsko sr., Buriat Mongoliją, Zaigrajevo r. Vaclova čia ištekėjo už tremtinio, susilaukė 2 sūnų. Grįžo į Lietuvą 1960 m.

Palaidota Kuršėnų senosiose kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Kuršėnų skyrius

Atminties upėmis

Rugsėjo 8-ąją pasibaigė paskutinioji šiemet surengta ekspedicija pagal projektą "Atminties upėmis". Ją suorganizavo "Memorialo" Permės skyrius ir labdaros fondas "Atramos taškas".

Didžiąją ekspedicijos dalyvių dalį sudarė Čeremozo miesto vyresniųjų klasių moksleiviai. Jų iniciatyvą įamžinti represuotų aukų atminimą palaikė ir patys aktyviai dalyvavo mokytojai. Nemažą paramą ekspedicijai suteikė miesto administracija ir vietiniai kraštotyrininkai. Tyrinėjimai vyko

Permės sr., netoli Čeremozo miesto, kur buvo GULAG'Ų lageriai. Paieškos metu buvo aptikta nemažai buitės daiktų, kuriais naudojami kaliniai.

Ekspedicijos nariai pastatė keturis atminimo ženklus.

Pirmasis – katalikų kryžius specialioje gyvenvietėje, kuri vadinosi 25-asis kvartalas. Šioje gyvenvietėje buvo daug represuotų katalikų. O šalia jos dar nuo Pirmojo pasaulinio karo metų buvo Austrijos karo belaisvių gyvenvietė.

Antrasis – pravoslavų kry-

Skelbimai

Spalio 25 d. 17 val. VI "Pažink ir keliauk" ir folkloro klubas "Liktuzė" kviečia į smagią vakaronę, kuri įvyks Kaune, Laisvės al. 39, II a., LPKTS būstinės salėje. Įėjimas nemokamas.

Spalio 27 d. (sekmadienį) Kaune, Laisvės al. 39, II a., įvyks Lietuvos politinių kalinių sąjungos Kauno skyriaus visuotinis narių susirinkimas.

Registracija 10 val. Susirinkimo pradžia 11 val.

**LPKS Kauno sk.
valdyba**

Pagerbti partizanai

Spalio 5 d. į Anykščių Šv. Mato bažnyčią rinkosi gausus būrys buvusių politinių kalinių, tremtinių, šaulių ir svečių iš Panevėžio, Utenos, Kupiškio. Monsinjoras A. Svarinskas laikė šv. Mišias už vienuolika partizanų, žuvusių 1945 m. Romuldavos miške. Po šv. Mišių pilnutėlis autobusas ir didelė kolona lengvųjų automobilių patraukė į tą vietą, kur pokario metais žvyruobėje būdavo užkasami partizanų palaikai. Dabar čia užaugęs miškas. Žvyruobės vietoj stovi kuk-

lus kryžius. Pagerbėme šią vietą, aplaistytą mūsų brolių krauju, susikaupimo minute ir malda. Paskui važiuome į Romuldavos mišką – prie seniai žuvusių partizanų bendražygių, giminių, LPKTS Anykščių skyriaus narių, vadovaujamų pirmininkės Primos Petrylienės, pastangomis pastatyto kryžiaus. Kryžių pašventino mons. A. Svarinskas. Prisiminimais apie mūsų pasidalijo buvęs partizanas Vytautas Strazdas. Taip pat kalbėjo LLKS pirminkas Jonas Čeponis, parti-

zanų apygardų vadai: Algimanto apygardos vadas Jonas Kadžionis, Vytauto apygardos vadas Bronius Zabuulis, prof. istorikas Antanas Tyla, kryžiaus autorius Antanas Adomavičius. Buvęs partizanas Pranas Sutkus su vaikaičiais atliko literatūrinį montažą. Partizanų dainas dainavo tremtinių choras, vadovaujamas Anykščių vargonininko Rimvydo Griauzdės. Savo kūrybos eiles skaitė Anykščių krašto poetai.

Janina CIBIENĖ

Kryžiaus pašventinimas

Skelbimai

Spalio 25 d. kviečiame į Suvalkijos krašto partizanų atminimo įamžinimo baigiamąjį renginį "Tauro apygardos partizanų takais", kuris įvyks Ežerėlio kultūros centre.

14 val. žuvusių Laisvės kovotojų pagerbimas prie atstatytos partizanų žeminės;

14.30 val. Kraštotyros darbo "Tauro apygardos partizanų takais" pristatymas.

Dalyvaus: vyrų ansamblis "Girių aidas", Zapyškio pagr. mokyklos mokytojų tercetas, Ežerėlio vid. mokyklos merginų ansamblis, Ežerėlio kultūros centro mišrus choras.

Spalio 27 d. 10 val. Kaune, Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje, bus aukojamos šv. Mišios už nepriklausomos Lietuvos karininką, buvusį Žemaičių legiono vadą, Vyčio kryžiaus ordino kavalierių plk. Joną Semašką-Liepą.

11.30 val. Kauno Petrašiūnų kapinėse bus pašventintas antkapinis paminklas.

Spalio 27 d. 11 val. LPKTS salėje (Laisvės al. 39, Kaune) įvyks LPKTS Kauno apskrities skyrių rinkiminė konferencija. Bus pristatyta Antano Sadecko paroda "Negrįžusieji". Kviečiami skyrių tarybų nariai.

LPKTS Kauno skyrius

Lapkričio 3 d. (sekmadienį) Klaipėdos Kristaus Karaliaus bažnyčioje (Bokštų g. 10) bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius Lietuvos Laisvės kovotojus, buvusius politinius kalinius ir tremtinius. Po šv. Mišių koncertas Jų pagerbimui – skambės gedulinga lietuvių kompozitorių muzika.

Kviečiame dalyvauti.

LPKTS Klaipėdos sk. taryba

Lapkričio 10 d. (sekmadienį) 11 val. Tauragės apskrities salėje (Vasario 16-osios g. 6) įvyks LPKTS Tauragės skyriaus ataskaitinis susirinkimas ir naujos tarybos rinkimai. Taip pat knygos "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas. Vilniaus tribunolo nuosprendis" pristatymas (bus galima ir nusipirkti). Dalyvaus LPKTS vadovai, bus aptariamai rinkimui bei kiti klausimai, vyks diskusijos. Prašome turėti LPKTS nario (Tauragėje išduotą) pažymėjimą.

Registracija 10 val.

Kviečiame dalyvauti visus LPKTS narius.

LPKTS Tauragės skyriaus taryba

Atsiliepkite!

Norėčiau, kad atsilieptų mokytoja Ona JONKAITYTĖ ar jos artimieji. Mokytoja O. Jonkaitytė 1933-1935 m. mokytojavo Panevėžio aps., Troškūnų valsč., Gudelių pradinėje mokykloje.

Rašyti Jonui Kielai, S. Lozoraičio 7-11, Garliava, Kauno r. Arba skambinti tel. (8-37) 393180.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Bronius Sarapinas 1927-2002

1945 m. balandžio mėn. įstojo į Pasvalio r. veikusį partizanų būrį, vadovaujamą J. Alenčiko, turėjo Suopio slapyvardį. 1946 m. balandžio mėn. suimtas, nuteistas 10 m. lagerio ir 5 m. tremties. Kalėjo Magadano lageryje iki 1954 m., dirbo aukso kasyklose. 1956 m. leido grįžti į Lietuvą. Kadangi neregistravo, išvyko vėl į Magadaną. Iš viso išbuvo 21 metus. Grįžęs buvo aktyvus LPKTS Pasvalio skyriaus tarybos, Šaulių sąjungos narys. 1998 m. suteiktas kario savanorio statusas. Apdovanotas LPKTS bronzos žymeniu "Už nuopelnus Lietuvai". Amžinojo poilsio atgulė Pasvalio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir artimuosius.

LPKTS Pasvalio skyrius

Antanas Paškauskas 1938-2002

Gimė Kaišiadoryse. 1948 m. šeima ištremta į Krasnojarsko kr., Jarcevo r., Krivliako gyv. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Kaišiadoryse. Dirbo Kaišiadorių paukštyne. Sukūrė šeimą. Užaugino 2 dukras ir sūnų.

Palaidotas Kaišiadorių kapinėse.

Užjaučiame žmoną, vaikus ir seserį Nijolę.

LPKTS Kaišiadorių skyrius

Algirdas Daukintis 1939-2002

Gimė stambaus ūkininko šeimoje, Irkinių k., Alsėdžių valsč., Telšių aps. Šeima, kurioje augo 6 mažamečiai vaikai, 1949 m. ištremta į Krasnojarsko kr., Ust Abakano gyv. Į Lietuvą grįžo 1958 m. Buvo paimtas į sovietinę kariuomenę. Grįžęs vedė, užaugino sūnų. Dirbo vairuotoju. Buvo aktyvus LPKTS Telšių skyriaus narys.

Palaidotas Telšių naujosiose kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnaus šeimą ir gimines.

LPKTS Telšių skyrius

Saulius Stankevičius 1938-2002

Gimė Pavištyčio k., Vilkaviškio aps., mokytojų šeimoje. 1941 m. su tėvais ištremtas į Krasnojarsko sr. Tėvas išėjęs į darbą dingo be žinios. 1946 m. motina, būdama ligota, grįžo į Lietuvą ir greitai mirė. Saulius ir dar 3 vaikai liko našlaičiai. Pateko į Marijampolės vaikų namus. 1956 m. baigė Kapsuko (Marijampolės) pedagoginę mokyklą, o 1973 m. – Šiaulių pedagoginį institutą, dirbo pagal specialybę. Išaugino sūnų ir dukrą.

Palaidotas Marijampolės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnų ir dukrą.

LPKTS Marijampolės skyrius

Jonas Vabalas 1925-2002

Gimė Lazdijų r., Laibagalių k. Už antitarybinę veiklą 1945 m. nuteistas 5 m. Grįžęs 1950 m. tapo partizanų, 1951 m. vėl suimtas, nuteistas 25 m. Kalėjo Kazachstane, Kengyro lageryuose. Po sukilimo išvežtas į Magadaną, po to – į Irkutsko sr., Taišeto lagerius. 1958 m. iš lagerio išsiųstas į tremtį pas savuosius į Irkutsko sr., Čeremchovą. Į Lietuvą grįžo 1963 m. Užaugino dukrą, sulaukė vaikaičių.

Palaidotas Druskininkų kapinėse.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

Dainavos apyg. partizanai

Primami vardiniai akmenys iš norinčiųjų įamžinti tremtinių, politinių kalinių, Laisvės kovų dalyvių atminimą Klaipėdos memoriale, prie Tautos kančios paminklo, S. Daukanto gatvėje. LPKTS Klaipėdos sk., Liepų g. 3. Tel. (8-46) 493476 arba 410470.